

Αναλύσεις των videos και οδηγίες για το επόμενο μάθημα

A. Παρούση & Β. Τσελφές

V1

Σημειωτικά:

Εισαγωγή με ένα συμβολικό σημείο (γλωσσικό σύμβολο: λέξη πόλεμος)
Ανάπτυξη με χρονικώς διαδοχικά εικονικά και συμβολικά σημεία (συνδυασμένα με τον ανάλογο ήχο) της διαφοράς / αντίθεσης μεταξύ του «πριν» και του «κατά τη διάρκεια» ενός πολέμου, που ολοκληρώνεται με τον δείκτη της τσαλακωμένης εφημερίδας ως καταστροφή.

Το «μετά» εξελίσσεται επίσης μέσα από εικονικά και συμβολικά σημεία με το αφήγημα της προσφυγιάς και της επιστροφής στις κατεστραμμένες πατρίδες, ολοκληρώνοντας την παραγωγή.

Αφηγηματικά:

Ένα περιγραφικό αφήγημα, χωρίς ήρωα, που τοποθετεί μάλλον αξιακά (καλό-κακό) τον «πόλεμο» έναντι της ειρήνης, αφήνοντας τον θεατή να κατασκευάσει σχετικά ελεύθερα την προσωπική του εννοιολόγηση (να τοποθετήσει τον εαυτό του και να αναλάβει ρόλο σε οποιαδήποτε αξιακή πλευρά), μέσα στο χρονικό συνεχές πριν – κατά τη διάρκεια – μετά του πολέμου.

Αισθητικά (ως εμπειρία):

Μια επαρκής σύνδεση εικόνας, κίνησης και ήχου που ανεβάζει το επίπεδο του μη προσδόκιμου (του ξαφνιάσματος) και προδιαθέτει για μια ενδιαφέρουσα αισθητική εμπειρία. Στον αντίποδα, όμως, τα συμβολικά σημεία (λέξεις) λειτουργούν ως επεξηγήσεις (χαρακτηριστικό του δηλωτικού λόγου) και μάλλον υποβαθμίζουν τη δυναμική της αισθητικής εμπειρίας.

V2

Σημειωτικά:

Εδώ το θέμα εισάγεται με εικονικά σημεία, συνδυασμένα με ήχο, και ολοκληρώνεται με το σύμβολο «πόλεμος». Ο καναπές, ο ήχος της τηλεόρασης και το τελικό σύμβολο εισάγουν στο θέμα: μιντιακή ενημέρωση για τον πόλεμο.
Ανάπτυξη με χρονικώς διαδοχικά εικονικά και συμβολικά σημεία (συνδυασμένα με τον ανάλογο ήχο) που παραπέμπουν περιγραφικά σε σκηνές πολέμου. Τα παιδιά εμφανίζονται ως μέρη αυτών των σκηνών με δύο «δυνατά» σημεία. Ένα με τα παιδιά ως πρόσφυγες (εικονικό σημείο) και ένα με την παιδική απορία, με το παιδί ως δείκτη της παράνοιας του πολέμου.

Η παραγωγή ολοκληρώνεται με μετακινούμενα συμβολικά σημεία (θετικής και αρνητικής απόχρωσης λέξεις και κυρίως αναπάντητα ερωτήματα). Σημεία που αποχωρούν σιγά, σιγά από την οθόνη (με τελευταίο το σημείο «ελπίδα»), καθώς ο εκφωνητής ανακοινώνει το τέλος του δελτίου ειδήσεων.

Αφηγηματικά:

Μάλλον περιγραφικό αφήγημα, που εμφανίζει δύο αφορμές ταύτισης με ήρωα (το παιδί ως φυγάς του πολέμου και το παιδί ως μέρος του ακατανόητου). Τα περιγραφικά χαρακτηριστικά αφήνουν μάλλον ελεύθερη την εμπλοκή του παιδιού

θεατή να βιώσει την προσωπική του αφήγηση σε έναν εικονικό πόλεμο, διάρκειας τόσης όσος ο χρόνος του δελτίου ειδήσεων (χωρίς σαφείς δηλωτικές κατευθύνσεις). Αισθητικά (ως εμπειρία):

Μια επαρκής σύνδεση εικόνας, κίνησης και ήχου που ανεβάζει το επίπεδο του μη προσδόκιμου (του ξαφνιάσματος) και προδιαθέτει για μια ενδιαφέρουσα αισθητική εμπειρία.

Εδώ, τα συμβολικά σημεία (λέξεις) δεν λειτουργούν ως επεξηγήσεις (χαρακτηριστικό του δηλωτικού λόγου) αλλά μάλλον ως αποδιοργανωτές του περιγραφικού μοτίβου, που αυξάνει τις πιθανότητες εμφάνισης μιας σημαντικής αισθητικής εμπειρίας.

V3

Σημειωτικά:

Και εδώ το θέμα εισάγεται με εικονικά σημεία, συνδυασμένα με ήχο, και ολοκληρώνεται με το σύμβολο «πόλεμος». Με τέσσερις όμως εναλλακτικές νοηματοδοτήσεις, του ούτως ή άλλως (εκ φύσεως) πολύσημου συμβόλου «πόλεμος», «δείχνει» (το σύνολο ως δείκτης) την πολλαπλότητα των νοηματοδοτήσεων της παιδικής εμπειρίας.

Ανάπτυξη με χρονικώς διαδοχικά εικονικά και συμβολικά σημεία (συνδυασμένα με τον ανάλογο ήχο) που παραπέμπουν στην αντίφαση/ αντίθεση του πολέμου με την ειρήνη και ολοκλήρωση (αφοπλιστική δηλωτική κατάληξη) με το εικονικό σημείο της αιματοβαμμένης ειρήνης.

Αφηγηματικά:

Ο αρχικός δείκτης της πολλαπλότητας των νοηματοδοτήσεων της παιδικής εμπειρίας για τον όρο «πόλεμος» δημιουργεί ένα πλαίσιο εμπλοκής των παιδιών, που μάλλον επιτρέπει την ανάληψη ελεύθερου ρόλου.

Η εξέλιξη της εμπλοκής αυτής περιορίζεται απαισιόδοξα από τη λύση μια ειρήνης που δεν είναι ίδια με αυτή που προηγήθηκε του πολέμου.

Αισθητικά (ως εμπειρία):

Εδώ, το απαισιόδοξο τέλος είναι πιθανότατα η ισχυρότερη αφορμή μιας αισθητικής εμπειρίας. Ανάλογες αφορμές ίσως δημιουργεί και ο αρχικός δείκτης της πολυσημίας του όρου πόλεμος.

V4

Σημειωτικά:

Ανάπτυξη με χρονικώς διαδοχικά εικονικά και συμβολικά σημεία (συνδυασμένα με τον ανάλογο ήχο) της διαφοράς / αντίθεσης μεταξύ του καταστροφικού πολέμου και της αισιόδοξα επερχόμενης ειρήνης.

Αφηγηματικά:

Ένα περιγραφικό αφήγημα, χωρίς ήρωα, που τοποθετεί αξιακά (καλό-κακό) τον «πόλεμο» έναντι της ειρήνης, παροτρύνοντας τον θεατή να κατασκευάσει την προσωπική του εννοιολόγηση (να τοποθετήσει τον εαυτό του και να αναλάβει ρόλο), μέσα στο χρονικό συνεχές του πολέμου ως γεγονόςτος παροδικού.

Αισθητικά (ως εμπειρία):

Μια επαρκής σύνδεση εικόνας, κίνησης και ήχου που ανεβάζει το επίπεδο του μη προσδόκιμου (του ξαφνιάσματος), προδιαθέτει για μια ενδιαφέρουσα αισθητική

εμπειρία αλλά «προσγειώνει» τελικά τον θεατή μέσα σε ένα φινάλε παθητικής βεβαιότητας.

Για να προχωρήσουμε στη συζήτηση...

Εμείς...

... θα πρέπει να εξηγήσουμε τι εννοούμε με τον όρο αφήγηση/ αφηγηματικό έναντι του περιγραφής/ περιγραφικό και με τους όρους «αισθητική της μορφής» και «αισθητική εμπειρία»

Και εσείς...

...θα πρέπει να σκεφτείτε σοβαρά για το θέμα «πόλεμος»:

1. Ποια είναι η δική σας (η προσωπική σας) άποψη για τον πόλεμο (όχι μόνο με όρους καλό-κακό).
2. Ποια είναι η εκπαιδευτική σας δέσμευση έναντι των παιδιών (τι θέλετε να τα βοηθήσετε να κάνουν, να σκεφτούν, να εννοήσουν...).
3. Ποια κομμάτια από την προσωπική σας άποψη για τον πόλεμο επιτρέπει/ επιβάλλει η εκπαιδευτική σας δέσμευση να προωθήσετε προς τα παιδιά και ποια εμποδίζει/ αποτρέπει.

Επίσης και κυρίως:

Θέλουμε να σκεφτείτε και «κατασκευάστε» έναν «ήρωα» μιας αφήγησης πολέμου, με τον οποίο **θα θέλατε** και **θα μπορούσε** να ταυτιστεί ένα παιδί-θεατής... Στο μάθημα θα θέλαμε να μπορείτε να μας παρουσιάσετε τον χαρακτήρα του, τη μορφή του (ίσως με ένα σκιστάκι), τα πάθη του...